

ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

FACTORS AFFECTING EFFECTIVE TEACHING AND LEARNING IN THE BACHELOR OF LAWS PROGRAM AT RAMBHAIR BARNI RAJABHAT UNIVERSITY

สมเจตน์ พลอยจัน¹

Somjate Ployjan

Article History

Received: 11-04-2024; Revised: 17-08-2024 -; Accepted: 17-08-2024

<https://doi.org/10.14456/issc.2024.69>

บทคัดย่อ

การจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีในประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อระบบการศึกษารวมถึงการเรียนการสอนในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ปัญหาการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาในอัตราที่สูงส่งผลกระทบต่อพัฒนาทั้งด้านบุคคลและสังคม ดังนั้น การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญ งานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการศึกษา คุณภาพของคณาจารย์ พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา รวมถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและการสนับสนุนจากครอบครัว ซึ่งงานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากเอกสาร สัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการออกกลางคันและเสนอแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและระบบการศึกษาให้มีประสิทธิผล

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนและการออกกลางคัน ได้แก่ ปัจจัยด้านสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อม เช่น สภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยและความห่างไกลจากบ้าน ปัจจัยการจัดการเรียนการสอน เช่น ความยากของเนื้อหาและการมีวิชาที่มากเกินไป ปัจจัยด้านอาจารย์ผู้สอนที่ขาดประสบการณ์และความเอาใจใส่ รวมถึงพฤติกรรมของนักศึกษาที่ขาดความรับผิดชอบและแรงจูงใจ นอกจากนี้ สถานภาพครอบครัวที่มีปัญหาด้านความสัมพันธ์และเศรษฐกิจที่ไม่มั่นคงส่งผลให้ขาดแรงสนับสนุนในการเรียน ปัจจัยเหล่านี้สะท้อนถึงความเชื่อมโยงกับทฤษฎีการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ โดยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลสามารถลดปัญหาการออกกลางคันได้ อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นที่ขัดแย้ง เช่น ความยากของเนื้อหาวิชาที่ไม่สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ของนักศึกษาและปัญหาจากการขาดแรงจูงใจ ซึ่งอาจนำไปสู่การออกเรียนกลางคัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการปรับปรุงการสอนและการสนับสนุน

¹นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

E-mail: somjate.p1@hotmail.com * Corresponding author

ทางการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษา และเพิ่มคุณภาพการสอนเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีต่อไป

คำสำคัญ: การเรียนการสอน; ประสิทธิภาพ; นักศึกษา; หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

ABSTRACT

Undergraduate education in Thailand has been continually evolving, influenced by various internal and external factors that shape the broader educational system, particularly within the Bachelor of Laws program at Rambhai Barni Rajabhat University. However, the persistently high rate of student attrition poses a significant challenge, adversely affecting both individual development and societal progress. Consequently, it becomes imperative to examine the factors influencing teaching effectiveness to address these issues effectively. This research comprehensively investigates elements affecting educational management, faculty quality, student learning behavior, economic conditions, and family support. A qualitative research methodology was employed, incorporating document analysis, interviews, and observations to identify the underlying causes of student dropouts. The study also proposes strategic recommendations for curriculum development and educational system reforms aimed at enhancing overall effectiveness.

The findings reveal several critical factors contributing to the teaching and learning processes, as well as student dropout rates. Institutional and environmental factors, such as an unsupportive learning environment and the considerable distance from home, significantly impact students' educational experiences. Additional challenges include issues related to instructional management, such as the complexity of course content and an excessive number of subjects. Furthermore, instructor-related factors, including a lack of experience and insufficient attention to students, contribute to the difficulties faced by learners. Moreover, students' irresponsible behavior and lack of motivation, combined with familial challenges like unstable economic conditions and strained relationships, result in inadequate educational support. These factors align closely with educational management and learning theories, which indicate that effective management can mitigate dropout rates. Nonetheless, challenges such as misalignment between course difficulty and students' prior knowledge, as well as insufficient motivation, must be addressed. Therefore, there is a pressing need to enhance teaching practices and educational support systems, focusing on curriculum development that aligns with student needs and improving teaching quality to elevate the overall effectiveness of undergraduate education.

Keywords: teaching and learning; effectiveness; students; Bachelor of Laws program

1. บทนำ

การจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีของสังคมไทยมีวิวัฒนาการมาโดยตลอด โดยได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งปัจจัยภายในเกิดจากความต้องการพัฒนาสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้าและทันสมัย ขณะที่ปัจจัยภายนอกมาจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง รวมถึงการสื่อสารที่ทันสมัย ทำให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์และพัฒนาความสามารถให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องการความมุ่งมั่นและความสามารถจากทั้งนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และสถาบันการศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ ทักษะ และคุณธรรมที่เหมาะสมสำหรับการประกอบอาชีพ (กัญญาภิญญ์ สิริรัตน์เจริญ และสุนันท์ ช่วยชู, 2566) โดยเฉพาะในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตที่มุ่งสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านกฎหมาย ซึ่งต้องมีความรู้และทักษะในการวิเคราะห์และประยุกต์ใช้กฎหมายได้อย่างถูกต้อง ดังนั้น สถาบันการศึกษาและบุคลากรจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อความต้องการทางวิชาชีพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยนี้จะมุ่งเน้นที่การศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยพบว่ามหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีจุดอ่อนในระบบการบริหารการศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอน รวมถึงอัตราการพ้นสภาพของนักศึกษาก่อนจบหลักสูตร ซึ่งเป็นปัญหาที่ท้าทายต่อการจัดระบบการเรียนการสอน โดยเฉพาะในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่มีอัตรานักศึกษาพ้นสภาพจำนวนมากในแต่ละปี ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อทั้งการพัฒนาตนเองของนักศึกษาและสังคมในอนาคต (ไวภูณท์ ทองอร่าม, สัมภาษณ์, 2564) แม้จะมีความพยายามจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยในการแก้ไข แต่ปัจจัยที่แท้จริงที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคันยังไม่ถูกระบุอย่างชัดเจน ดังนั้น การวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตเพื่อหาข้อเท็จจริงและแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งไม่เพียงแต่ทำให้สูญเสียทรัพยากรทางการศึกษา เช่น เวลา เงินทุน และความพยายามที่ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ แต่ยังทำให้เกิดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา และส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมอีกด้วย การศึกษาปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาเลือกที่จะเลิกเรียนกลางคันจึงมีความสำคัญ ปัจจัยเหล่านี้รวมถึงความไม่พอใจในหลักสูตรที่อาจไม่ตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษา ขาดความน่าสนใจในเนื้อหา การไม่เหมาะสมของวิธีการสอน เช่น การใช้วิธีการที่ไม่ตรงกับสไตล์การเรียนรู้ของนักศึกษา หรือขาดการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ นอกจากนี้ ปัญหาด้านการสนับสนุนจากครอบครัวและการเงินยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลิกเรียนกลางคัน โดยเฉพาะเมื่อเผชิญกับความกดดันทางการเงินหรือขาดการสนับสนุนทางอารมณ์จากครอบครัว การเข้าใจและวิเคราะห์ปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้สถาบันการศึกษาสามารถพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ในการสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถเรียนจบตามหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดปัญหาการออกกลางคัน และส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในระดับอุดมศึกษา (อดิศักดิ์ มิตรดี และคณะ, 2563)

บทความนี้จะวิเคราะห์และสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งจะครอบคลุมปัจจัยทางด้านการจัดการของสถาบันการศึกษา ปัจจัยด้านคุณภาพของคณาจารย์ ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ปัจจัยทางครอบครัวของนักศึกษา รวมถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจด้วยเช่นกัน นักศึกษาในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีมักมีโอกาสดำเนินการเข้าถึงทรัพยากรการศึกษา เช่น สื่อการเรียนการสอน ค่าบริการต่าง ๆ รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างทักษะ ในขณะที่นักศึกษาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำอาจต้องเผชิญกับปัญหาด้านการเงินที่ส่งผลต่อการเข้าเรียน การจัดหาสื่อการเรียน หรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างทักษะในการเรียน เพื่อให้เห็นภาพรวมและความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน พร้อมทั้งวิเคราะห์ปัญหาการออกกลางคันเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนและการออกเรียนกลางคันของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
2. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
3. เพื่อวิเคราะห์ถึงแนวทางในการแก้ไขการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผลและปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

3. การทบทวนวรรณกรรม

เกษร เมืองทอง (2554) ที่เคยได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และพบว่าสาเหตุหลักมาจากเนื้อหาวิชาที่ยากและไม่ต่อเนื่องกับความรู้เดิม การขาดการวางแผนการเรียนและการแบ่งเวลาไม่เหมาะสม รวมถึงพื้นฐานความรู้ที่ไม่เพียงพอทำให้นักศึกษาไม่สามารถปรับตัวได้ นอกจากนี้ อาจารย์ที่ปรึกษายังระบุว่านักศึกษบางคนไม่ได้สนใจเรียนในสาขาที่ตนเลือก ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญในการออกกลางคัน ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนการเรียนที่ดี และการสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อช่วยให้นักศึกษาปรับตัวและพัฒนาความรู้พื้นฐานได้อย่างเหมาะสม

ภูมรินทร์ บุญทวี (2548) ในศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางครอบครัวและพฤติกรรมทางสังคมที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษาโรงเรียนอาชีวะเอกชน ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาภายในครอบครัว เช่น ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีและฐานะทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้นักศึกษาขาดแรงจูงใจในการเรียน รวมถึงความไม่เชื่อมั่นจากครอบครัว ครู และเพื่อน ทำให้นักศึกษารู้สึกท้อแท้และตัดสินใจออกกลางคัน งานวิจัยนี้ยืนยันถึงความสำคัญของการสนับสนุนจากครอบครัวและสังคมในการเสริมสร้างแรงจูงใจและความเชื่อมั่นในการเรียน นอกจากนี้ยังกล่าวถึงพฤติกรรมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเพื่อน เช่น การเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดี การคบเพื่อนต่างเพศ หรือการเข้าร่วมกลุ่มที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งล้วนมีส่วนทำให้นักศึกษาตัดสินใจออกกลางคัน

เพชร ดีใจ, นันทิพย์ ไชยสวัสดิ์, ชญาภัทร ก่อาริโย, จอมขวัญ สุวรรณภัทร และพจมีย์ บุญนา (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า พฤติกรรมของนักศึกษาที่แสดงออกมาเพื่อเรียกร้องความสนใจจากคนภายนอกให้หันมามองเห็นพลังของกลุ่ม เนื่องจากส่วนตัวของนักศึกษาไม่ได้รับความสนใจจากคนรอบข้าง และครอบครัวไม่เห็นความสำคัญของเขา การเข้าร่วมกลุ่มจึงเป็นสิ่งที่นักศึกษาเหล่านี้ต้องการซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดู การขัดเกลาทางสังคม ที่พ่อแม่มีต่อนักศึกษาและปัญหาภายในครอบครัว

จตุพล ยงศล (2560) ศึกษาเรื่องการสูญเปล่าทางการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิตของอุดมศึกษาไทย พบว่าคุณภาพบัณฑิตของอุดมศึกษาไทยยังขาดความสมบูรณ์ในหลายประเด็น โดยมีสาเหตุหลักมาจากหลายปัจจัย เช่น สถาบันอุดมศึกษาปรับตัวไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในเรื่องการสร้างและพัฒนามาตรฐานคุณภาพการเรียนการสอนและการวิจัย ปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนอันเนื่องมาจากปัจจัยส่วนตัวและระบบการบริหารจัดการที่ไม่เอื้ออำนวย นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการเปิดหลักสูตรที่ไม่คำนึงถึงคุณภาพและความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้บัณฑิตบางส่วนที่จบการศึกษายังขาดคุณภาพ โดยเฉพาะทักษะด้านภาษาอังกฤษ

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มุ่งเน้นการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ โดยประกอบด้วยปัจจัยทางด้านสถานศึกษา เช่น สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม ปัจจัยทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา วิธีการสอน และสื่อการเรียนการสอน ปัจจัยทางด้านอาจารย์ผู้สอนที่รวมถึงความเชี่ยวชาญและทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนของนักศึกษา ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมของนักศึกษาที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อการเรียน รวมถึงปัจจัยทางด้านครอบครัวและเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการสนับสนุนและการเข้าถึงทรัพยากรการศึกษา ทั้งหมดนี้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนและแนวทางแก้ไขปัญหการออกเรียนกลางคันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยเก็บข้อมูลจาก 4 วิธีหลัก ได้แก่

- 1) การศึกษาเอกสาร ซึ่งแบ่งเป็นเอกสารขั้นต้นและเอกสารชั้นรอง เอกสารขั้นต้นได้จากแหล่งข้อมูลดิบ เช่น วารสารทางการศึกษา บันทึกการประชุม และเอกสารทางราชการ ส่วนเอกสารชั้นรองได้จากแหล่งข้อมูลผ่านการวิเคราะห์แล้ว เช่น หนังสือพิมพ์ ตำราวิชาการ บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) การสัมภาษณ์ ซึ่งใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการสัมภาษณ์กลุ่ม โดยผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ผู้บริหารคณะนิติศาสตร์ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย อาจารย์ และนักศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาที่เป็นแกนนำหรือเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการออกเรียนกลางคัน การสัมภาษณ์พัฒนาจากแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรและการศึกษา
- 3) การสังเกตการณ์ ทั้งที่มีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ซึ่งผู้วิจัยใช้ประสบการณ์การทำงานกว่า 10 ปีในฐานะอาจารย์พิเศษที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มาสังเกตพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมของผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อเสริมความน่าเชื่อถือของงานวิจัย

การตรวจสอบข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพนี้ใช้วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือและความเที่ยงตรงของข้อมูล โดยวิธีการหลักคือการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านข้อมูล (Data Triangulation) ด้านผู้วิจัย (Investigator Triangulation) และด้านวิธีการ (Methodological Triangulation) เพื่อเสริมจุดแข็งของข้อมูลจากแต่ละชุด ข้อมูลที่รวบรวมจากการบันทึกประจำวันและการสัมภาษณ์ถูกนำมาเปรียบเทียบและตรวจสอบ โดยการสัมภาษณ์ซ้ำในเวลาและสถานที่ที่ต่างกันเพื่อยืนยันความสอดคล้องหรือความแตกต่างของข้อมูล นอกจากนี้ยังใช้การตรวจสอบจากผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกันเพื่อประเมินความหลากหลายและความคงเส้นคงวาของข้อมูล งานวิจัยนี้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา รวมถึงการสังเกตสภาพแวดล้อมของผู้ให้สัมภาษณ์ ข้อมูลทั้งหมดถูกจัดหมวดหมู่และสรุปประเด็นสำคัญในลักษณะของการตีความเชิงคุณภาพ

6. ผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนและการออกเรียนกลางคันของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

ข้อค้นพบข้อที่ 1 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียน การสอน และการออกเรียนกลางคันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีทั้งหมด 6 ปัจจัย (นงลักษณ์ ดิสสร, 2557) ได้แก่

1) ปัจจัยทางด้านสถานศึกษาและสิ่งแวดล้อมจากการที่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยไม่เป็นที่ดึงดูดใจผู้เรียน ปัจจัยทางด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ยังขาดความทั่วถึงและเพียงพอ บริเวณโดยรอบสถานศึกษามีสิ่งรบกวนและเข้าถึงได้ง่าย รวมไปถึงการที่บ้านพักของผู้เรียนอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา

2) ปัจจัยทางการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ความยากของเนื้อหาวิชา การมีจำนวนรายวิชามากเกินไป การเลือกเรียนในสาขาวิชาที่ไม่ถนัด อุปกรณ์อำนวยความสะดวกห้องเรียน และสื่อการเรียนการสอนที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน

3) ปัจจัยทางด้านอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ การที่อาจารย์ผู้สอนมีงานพิเศษที่นอกเหนือจากการสอนที่ค่อนข้างมาก และอาจารย์ผู้สอนขาดความรักความเมตตาต่อผู้เรียน ไม่มีประสบการณ์ในการถ่ายทอดและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับการเป็นอาจารย์แต่กลับมีความสามัคคี แบ่งฝ่าย รวมไปถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ขาดความน่าสนใจ ไม่ดึงดูดใจให้นักศึกษาสนใจที่ฝึกฝนหาความรู้

4) ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมนักศึกษา ได้แก่ การขาดความสนใจและรับผิดชอบต่อการเรียน นักศึกษามีทัศนคติที่ไม่ดีต่ออาจารย์ผู้สอน ปัญหาการทะเลาะวิวาทในหมู่คณะ การติดเพื่อน การติดเกมส์ การลุ่มหลงอบายมุขต่าง ๆ การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนก่อนวัยอันควรครอบครัวยังมีรายได้น้อยฐานะยากจน ทำให้ผู้เรียนต้องทำงานพิเศษเพื่อหารายได้สำหรับใช้จ่ายในครอบครัวและค่าใช้จ่ายในการเรียน

5) ปัจจัยทางด้านสภาพครอบครัว การขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว ได้แก่ บิดามารดาหย่าร้างหรือเสียชีวิต ความขัดแย้งระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครองทำให้ขาดการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษา และถูกกดดันจนต้องออกไปใช้ชีวิตนอกบ้าน

6) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ (นันทวิช นูนาถ, 2565) โดยนักศึกษาอาจเผชิญกับความกดดันในการจัดการค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ค่าหน่วยกิตและค่าหนังสือ ซึ่งอาจทำให้ต้องทำงานพิเศษและขาดเวลาในการศึกษา นอกจากนี้ ความกังวลเกี่ยวกับหนี้สินการศึกษาและแรงกดดันจากการหารายได้เพื่อสนับสนุนครอบครัวยังสามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง และอาจนำไปสู่การตัดสินใจออกจากการศึกษา อีกทั้งโอกาสในการทำงานในสายอาชีพนิติศาสตร์ที่จำกัดยังอาจทำให้นักศึกษาไม่มีแรงจูงใจในการเรียน ขณะที่ฐานะทางการเงินของครอบครัวก็มีผลต่อความสามารถในการศึกษาต่อในระดับสูงเช่นกัน

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ข้อค้นพบข้อที่ 2 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สามารถสรุปได้ดังนี้

1) การออกกลางคันของนักศึกษามาจากปัจจัยด้านสถานศึกษา ข้อค้นพบที่ชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาบางคนออกกลางคันเนื่องจากปัญหาจากกระบวนการบริหารจัดการภายในสถาบัน เช่น การขาดที่ปรึกษาที่พร้อมให้คำปรึกษา การจัดการเรียนการสอนที่ไม่เหมาะสม หรือเนื้อหาวิชาที่ยากเกินไป สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา (Educational Management Theories) ที่ระบุว่าคุณภาพการบริหารและการจัดการการเรียนรู้ที่ดีจะส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนักศึกษา (Doe, 2020)

2) พฤติกรรมของนักศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การออกกลางคัน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยทางด้านพฤติกรรม เช่น การขาดความรับผิดชอบในตนเอง การขาดแรงจูงใจในการเรียน และการไม่มีกระบวนการเรียนที่ดี ทำให้นักศึกษาไม่สามารถรักษาระดับการเรียนได้ต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviorism Theory) ที่ระบุว่าการเสริมแรงที่เหมาะสมจะช่วยกระตุ้น

ให้เกิดพฤติกรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ (Danielle, 2020) และทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning Theory) ที่ชี้ให้เห็นว่านักศึกษาต้องมีความสามารถในการควบคุมและจัดการการเรียนรู้ของตนเอง (Singh & Krishnan, 2021)

3) ปัจจัยด้านครอบครัวส่งผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษา ข้อค้นพบที่นักศึกษามีปัญหาทางครอบครัว เช่น สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ไม่ดี หรือความสัมพันธ์ที่ไม่มั่นคง ส่งผลให้เกิดการขาดแรงจูงใจและสนับสนุนในการเรียน ซึ่งตรงกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ที่เน้นบทบาทของครอบครัวและสังคมในกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา (Arishaba, 2024) นอกจากนี้ ทฤษฎีนี้ยังชี้ว่าการสนับสนุนจากครอบครัวเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้นักศึกษาประสบความสำเร็จ

4) ความยากของเนื้อหาวิชาและความไม่สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ของนักศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ออกกลางคันส่วนหนึ่งเกิดจากความยากของเนื้อหาวิชาและความไม่สอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (Cognitive Theory) ที่ชี้ให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้ต้องออกแบบให้สอดคล้องกับระดับความรู้และความสามารถทางปัญญาของผู้เรียน (Kaya Yilmaz, 2011) เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

5) ปัญหาจากการขาดแรงจูงใจและการเสริมแรงที่ไม่เหมาะสม นักศึกษาหลายคนขาดแรงจูงใจในการเรียนหรือได้รับการสนับสนุนที่ไม่เพียงพอจากครูและสถาบันการศึกษา ทำให้พวกเขาไม่สามารถดำเนินการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviorism Theory) ที่เน้นความสำคัญของการเสริมแรงและการให้รางวัลในการกระตุ้นพฤติกรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จในกระบวนการเรียนรู้ (Danielle, 2020)

6) การปรับตัวของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมใหม่ นักศึกษาที่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยได้ พบว่ามีปัญหาในการรักษาความต่อเนื่องในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) ที่ระบุว่าผู้เรียนต้องสร้างความรู้จากประสบการณ์และต้องการการสนับสนุนที่เหมาะสมจากสถาบันการศึกษาในการช่วยให้พวกเขาปรับตัว (Dewey, 2015)

7) ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการออกกลางคัน โดยสถานภาพทางการเงินของนักศึกษาและครอบครัวส่งผลต่อการจัดการค่าใช้จ่ายในการศึกษา เช่น ค่าหน่วยกิตและค่าหนังสือ ซึ่งอาจทำให้ต้องทำงานพิเศษและขาดเวลาในการเรียน การมีหนี้สินการศึกษายังสร้างความกดดันต่อสมาธิและสุขภาพจิต นอกจากนี้ หากนักศึกษารู้สึกว่าโอกาสในการหางานในสายงานนิติศาสตร์มีจำกัด อาจทำให้แรงจูงใจในการเรียนลดลง ทั้งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา (Educational Management Theories) ที่เน้นบทบาทของบริบทเศรษฐกิจและการบริหารจัดการที่ดีในการช่วยสนับสนุนการศึกษาของนักศึกษา (Doe, 2020)

3. วิเคราะห์ถึงแนวทางในการแก้ไขการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและปัญหาการออกกลางคันของนักศึกษาในระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

ข้อค้นพบข้อที่ 3 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สามารถสรุปได้ว่า แนวทางในการแก้ไขการสอนที่มีประสิทธิภาพและการออกเรียนกลางคันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีวิธีแนวทางที่สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรมได้ (ชูชาติ รูปงาม และดนิตา ดวงวิไล, 2562) ดังต่อไปนี้

1) แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันจากปัจจัยทางด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมด้วยการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ให้มีความสะดวกสบายและทั่วถึงมีเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน

2) แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันจากปัจจัยทางด้านการจัดการเรียนการสอนด้วยการลดจำนวนรายวิชาเรียนที่มากเกินไปจนทำให้เหนื่อยล้า การให้โอกาสทางเลือกด้วยการที่มหาวิทยาลัยให้การแนะแนวการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการให้ผู้ที่ตัดสินใจเข้าเรียนได้ศึกษาความถนัดของตนเองก่อนเลือกสาขาวิชาที่ตนชอบ การแบ่งกลุ่มผู้เรียน เพื่อการเข้าถึงวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการสอน และครูผู้สอนให้ทั่วถึงมากขึ้น

3) แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันจากปัจจัยทางด้านอาจารย์ผู้สอน ด้วยการเสริมสร้างความมั่นคงในอาชีพให้กับอาจารย์ผู้สอนทั้งทางด้านสวัสดิการ การเลื่อนตำแหน่งและอื่น ๆ การลดภาระงานในหน้าที่พิเศษที่นอกเหนือจากการสอนให้น้อยลง เพื่อให้อาจารย์มีเวลาในการเตรียมตัวทำการสอนได้มากขึ้นในส่วนของอาจารย์ผู้สอนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร คณะและมหาวิทยาลัยที่ต้องทำการตักเตือนและควบคุมดูแลความประพฤติอย่างใกล้ชิด

4) แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันจากปัจจัยทางด้านพฤติกรรมนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบ และแจ้งเวลาเรียน คะแนนเก็บเป็นระยะ ในส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาควรหมั่นคอยสอดส่องดูแลและให้คำปรึกษาในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น รวมไปถึงการจัดหาทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงิน เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง

5) แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันจากปัจจัยทางด้านสภาพครอบครัว อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำนักศึกษาที่มีปัญหาความขัดแย้งกับครอบครัว โดยชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการตัดสินใจออกจากบ้าน และการออกเรียนกลางคัน รวมถึงให้คำปรึกษา เพื่อลดความขัดแย้งในครอบครัว

6) แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกกลางคันจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Awang & Mohd Noor, (2023) มหาวิทยาลัยควรพิจารณาการจัดทำโปรแกรมทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงิน เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษา นอกจากนี้ ควรมีการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจถึงการจัดการเงินและลดความกดดันทางการเงิน การเสริมสร้างโอกาสในการหางานผ่านโครงการฝึกงานหรือการร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการงานให้กับนักศึกษาหลังจากจบการศึกษา จะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนและลดปัญหาการออกกลางคันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนและการออกเรียนกลางคันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สามารถอภิปรายได้ว่าข้อค้นพบเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่มีอยู่ แต่ก็มีบางประเด็นที่พบความขัดแย้งและความแตกต่างในเชิงลึก ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ความสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษา

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าปัญหาทางด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมส่งผลต่อการเรียนรู้และการออกกลางคันของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการจัดการการศึกษา (Educational Management Theories) ที่ระบุว่าการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสามารถลดปัญหาการออกกลางคันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสถาบันมีการสนับสนุนที่เพียงพอ นอกจากนี้ พฤติกรรมของนักศึกษาที่ขาดความรับผิดชอบและแรงจูงใจในการเรียนยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้เชิงพฤติกรรม (Behaviorism) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการเสริมแรงเชิงบวกและการจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจะช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความรับผิดชอบมากขึ้น ขณะเดียวกันทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning Theory) ก็เน้นให้นักศึกษามีความสามารถในการจัดการตนเอง ซึ่งหลายคนขาดความสามารถในด้านนี้จึงทำให้เกิดการออกกลางคัน อีกทั้งปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวและสภาพเศรษฐกิจที่ไม่ดี ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ที่เน้นบทบาทของครอบครัวในการสนับสนุนและเสริมแรงทางการเรียน หากขาดการสนับสนุนนี้ นักศึกษาก็มีแนวโน้มที่จะออกกลางคันมากขึ้น

2. ความแตกต่างและขัดแย้งกับแนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษา

การที่นักศึกษาหลายคนออกกลางคันเนื่องจากความยากของเนื้อหาวิชานั้นขัดแย้งกับบางแนวคิดของทฤษฎีการเรียนรู้เชิงปัญญา (Cognitivism) ที่ระบุว่าหากการเรียนรู้ได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสมตามระดับความรู้และความสามารถของนักศึกษา พวกเขาสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ความยากของวิชาอาจไม่ใช่ปัญหาหลักหากสถาบันการศึกษาออกแบบการเรียนการสอน

สอนให้ตรงกับศักยภาพของนักศึกษา นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่าความขาดแคลนของที่ปรึกษาและการให้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ไม่เพียงพอส่งผลให้นักศึกษาออกกลางคัน ซึ่งข้อค้นพบนี้ขัดแย้งกับแนวคิดบางประการในทฤษฎีการจัดการการศึกษา (Educational Management Theories) ที่คาดหวังว่าอาจารย์จะมีบทบาทสำคัญในการช่วยนักศึกษาผ่านความท้าทายทางการศึกษา โดยเฉพาะการให้คำปรึกษาและการดูแลอย่างต่อเนื่อง

3. ความแตกต่างในบริบทเฉพาะของนักศึกษา

ผลการวิจัยยังพบว่าปัจจัยทางครอบครัวและปัญหาทางเศรษฐกิจในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญอย่างมากในกรณีของการออกกลางคัน ซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยง เช่น การติดเกมและการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นปัจจัยที่มีลักษณะเฉพาะในบริบทของนักศึกษาไทย ซึ่งมีความแตกต่างจากบริบทในทฤษฎีการศึกษาในตะวันตกที่ไม่ให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านี้มากนัก

ข้อค้นพบจากการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีทางการศึกษาหลายประการ แต่ก็พบความแตกต่างบางประการที่เกี่ยวข้องกับบริบทเฉพาะในสถาบันการศึกษาของไทย โดยเฉพาะในเรื่องของปัจจัยทางครอบครัวและพฤติกรรมเสี่ยงของนักศึกษา การจัดการการเรียนรู้ที่ดีและการสนับสนุนที่เหมาะสมจากครอบครัวและสถาบันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยลดปัญหาการออกกลางคันและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้

8. องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตที่คณะนิเทศศาสตรมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเป็นขั้นตอนสำคัญที่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่มีคุณค่าและประโยชน์ในหลายด้าน โดยมีข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการเรียนการสอนและตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษา ดังนี้

- 1) การพัฒนาคุณภาพการสอนควรมุ่งเน้นการฝึกอบรมอาจารย์ให้ทันสมัย ปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรให้สอดคล้องกับตลาดงาน และใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เช่น การอภิปรายและการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของนักศึกษา (ประกิต บุญมี & บุญมี เณรยอด, 2565)
- 2) การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ควรมุ่งเน้นการพัฒนาห้องเรียนและสภาพแวดล้อมให้ทันสมัยและเอื้อต่อการศึกษารวมทั้งสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา เช่น หนังสือและฐานข้อมูลออนไลน์ที่นักศึกษาสามารถเข้าถึงได้ง่าย การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีจะช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในการเรียนและตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วรมณ อย่างไม่ทอง, 2566)
- 3) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาควรเริ่มจากการสร้างแรงจูงใจในการเรียนผ่านการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนและการให้รางวัล เพื่อกระตุ้นความมุ่งมั่น นอกจากนี้ควรสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองและการวางแผนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการสร้างโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกงานและมีประสบการณ์ปฏิบัติงานจริง ซึ่งจะช่วยเสริมทักษะและเตรียมความพร้อมสำหรับการทำงานในอนาคต (ประยุทธ ไทยธานี, 2563)
- 4) การปรับปรุงกระบวนการประเมินผลควรใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การทำโครงการและการสอบ เพื่อให้วัดผลการเรียนรู้ได้ครอบคลุมมากขึ้น พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับปรุงการเรียนรู้ได้ดีขึ้น การติดตามและประเมินผลการเรียนอย่างต่อเนื่องจะช่วยตรวจสอบพัฒนาการของนักศึกษาและปรับปรุงการสอนได้ตามความต้องการ (ดวงเดือน แสงแพ้ว & สกล วิแก้วมรกต, 2565)

5) การปรับปรุงด้านเศรษฐกิจควรมุ่งเน้นการจัดทำทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงิน เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ควรสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดหาทุนและโอกาสฝึกงาน รวมถึงจัดอบรมทักษะทางการเงินเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ในการจัดการด้านการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ (สิทธิโชค เสนาะน้อย, 2565)

9. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในระดับปริญญาตรีในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตที่คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีได้เผยแพร่ข้อเสนอแนะหลายประการที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรและการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษา ข้อเสนอแนะเหล่านี้มุ่งเน้นการปรับปรุงด้านต่างๆ ของการศึกษาเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

1. การพัฒนาคุณภาพการสอน

1.1 การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะของอาจารย์: เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน อาจารย์ควรได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการสอนใหม่ๆ การใช้เทคโนโลยีในการสอน และการปรับปรุงวิธีการสอนให้มีความทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษา การพัฒนาอาจารย์ให้สามารถใช้เทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพจะช่วยกระตุ้นความสนใจของนักศึกษาและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2 การปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตร: การทบทวนและปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการเปลี่ยนแปลงในด้านกฎหมายและสังคมเป็นสิ่งสำคัญ การเพิ่มเนื้อหาที่ทันสมัยและเป็นประโยชน์จะช่วยให้ นักศึกษามีความรู้ที่ตรงกับความต้องการของโลกภายนอกและสามารถนำไปใช้ในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย: การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เช่น การทำกิจกรรมกลุ่ม, การอภิปราย, การวิเคราะห์กรณีศึกษา, และการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง สามารถช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมและความเข้าใจของนักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น เทคนิคที่หลากหลายช่วยกระตุ้นความสนใจและการคิดเชิงวิพากษ์ของนักศึกษา

2. การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สนับสนุน

2.1 การพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้: การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สะดวกสบายและเอื้อต่อการศึกษ เช่น การจัดหาห้องเรียนที่มีอุปกรณ์ที่ทันสมัย, การให้การสนับสนุนด้านเทคโนโลยี, และการสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรต่อการเรียนรู้ สามารถช่วยเพิ่มความพึงพอใจและประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักศึกษา

2.2 การให้การสนับสนุนทางด้านทรัพยากรการศึกษา: การจัดหาทรัพยากรการศึกษา เช่น หนังสือ, วารสาร, และฐานข้อมูลออนไลน์ที่ทันสมัยและเข้าถึงง่าย จะช่วยเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้และการค้นคว้าของนักศึกษา การมีทรัพยากรที่เพียงพอและมีคุณภาพช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษา

2.3 การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการใช้เทคโนโลยี: การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน เช่น แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์, เครื่องมือการสื่อสาร, และแอปพลิเคชันการศึกษา สามารถช่วยให้การเรียนการสอนมีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น เทคโนโลยีสามารถช่วยในการเข้าถึงข้อมูลและการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

3.1 การสร้างแรงจูงใจในการเรียน: การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการเรียนการสอนสามารถทำได้โดยการสร้างแรงจูงใจ เช่น การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน, การให้รางวัลหรือการรับรู้สำหรับความสำเร็จ, และการสร้างความท้าทายที่เหมาะสม นักศึกษาที่มีแรงจูงใจสูงมักมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีกว่า

3.2 การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง: การสนับสนุนให้นักศึกษามีบทบาทในการควบคุมและจัดการการเรียนรู้ของตนเอง เช่น การตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ส่วนบุคคล, การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม, และการประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง จะช่วยเพิ่มความรับผิดชอบและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของนักศึกษา

3.3 การสร้างโอกาสในการปฏิบัติจริง: การสร้างโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติจริง เช่น การฝึกงาน, การทำโครงการวิจัย, และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ จะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายและสามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานการณ์การทำงาน

4. การปรับปรุงกระบวนการประเมินผล

4.1 การใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสอบ, การทำโครงการ, และการประเมินจากการทำงานกลุ่ม จะช่วยให้สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างแม่นยำและครอบคลุม การใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายสามารถให้ภาพรวมที่ดีกว่าของความสามารถและความเข้าใจของนักศึกษา

4.2 การให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์และมีประโยชน์ การให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์และเป็นรูปธรรมหลังจากการประเมินผลสามารถช่วยให้นักศึกษาเข้าใจจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง การให้ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนรู้ได้จะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพการศึกษา

4.3 การติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง จะช่วยในการตรวจสอบประสิทธิผลของการเรียนการสอนและทำการปรับปรุงตามความจำเป็น การติดตามผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของนักศึกษาจะช่วยในการพัฒนาหลักสูตรและวิธีการสอน

5. การสร้างและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

5.1 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ สามารถช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวย การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างสัมพันธ์ เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกชั้นเรียนและการให้คำปรึกษาส่วนบุคคล จะช่วยเพิ่มความพึงพอใจและความมุ่งมั่นในการเรียนของนักศึกษา

5.2 การให้การสนับสนุนทางอารมณ์และจิตใจแก่นักศึกษา เช่น การให้คำปรึกษาและการสนับสนุนทางจิตวิทยา จะช่วยลดความเครียดและเพิ่มความมั่นใจในการเรียน การให้การสนับสนุนทางจิตใจมีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีการสอน จะช่วยเพิ่มความรู้สึกเป็นเจ้าของและความมุ่งมั่นในการเรียน

6. การปรับปรุงการบริหารจัดการการศึกษา

6.1 การพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การปรับปรุงการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมการศึกษาและตลาดงานจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและความเปลี่ยนแปลงในโลกภายนอกเป็นสิ่งสำคัญ

6.2 การส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะนิติศาสตร์, หน่วยงานการศึกษา, และภาคเอกชน จะช่วยในการพัฒนาหลักสูตร และวิธีการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดงานและการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมการศึกษา

6.3 การจัดการทรัพยากรการศึกษามีประสิทธิภาพ เช่น งบประมาณ, อุปกรณ์การเรียน, และทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้การเรียนการสอนมีความราบรื่นและเป็นไปตามแผนที่วางไว้ การจัดการทรัพยากรที่ดีสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของการศึกษาและช่วยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้

7. การปรับปรุงด้านเศรษฐกิจ

7.1 การจัดทำทุนการศึกษา ควรมีการจัดทำทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่มีปัญหาทางการเงิน เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษา และเพิ่มโอกาสในการเรียน

7.2 การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการจัดหาทุนหรือโครงการฝึกงาน จะช่วยเพิ่มโอกาสในการจ้างงานหลังจากจบการศึกษา

7.3 การจัดอบรมทักษะทางการเงิน การจัดอบรมเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลจะช่วยนักศึกษาในการจัดการด้านการเงินและลดความเครียดทางการเงินที่อาจส่งผลต่อการเรียน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตที่คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีสามารถช่วยในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในหลายด้าน การพัฒนาคุณภาพการสอน, การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สนับสนุน, การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษา, การปรับปรุงกระบวนการประเมินผล, การสร้างและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน, และการปรับปรุงการบริหารจัดการการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนและตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาได้ดียิ่งขึ้น การนำข้อเสนอแนะเหล่านี้ไปปฏิบัติสามารถช่วยในการพัฒนาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตให้คุณภาพสูงขึ้นและเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาเข้าสู่โลกการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รายการอ้างอิง

- กัญญาภิญญ์ สิริธน์เจริญ, และสุนันท์ ช่วยชู. (2566). แนวทางการพัฒนาการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของไทย. *วารสารมณีเชษฐาราม*, 6(1), 32-49.
- เกษตร เมืองทอง. (2544). สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษา สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิตอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต).
- กรุงเทพ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- จตุพล ยงศล. (2560). การสูญเสียทางการศึกษาส่งผลกระทบต่อคุณภาพบัณฑิตของอุดมศึกษาไทย. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 18(1), 1-9.
- ชูชาติ รูปงาม และคณิดา ดวงวิไล. (2562). การแก้ปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3. *วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*, 9(1), 152-158.
- ดวงเดือน แสงแพรว และสกล วิแก้วมรกต. (2565). ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มีต่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล. *วารสารพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยรังสิต*, 16(2), 52-72.
- นงลักษณ์ ดิสสร. (2557). การศึกษาปัจจัยและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นันธวัช นูนารณ. (15 มีนาคม 2565). ปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อออกกลางคันของเด็กและเยาวชน. *การประชุมวิชาการรับชาติ ครั้งที่ 2*. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ประกิต บุญมี และบุญมี เณรยอด. (2565). ทิศทางการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2563-2572). *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 10(4), 1560-1573.
- ประยุทธ์ ไทยธานี. (2563). การส่งเสริมแรงจูงใจภายในให้แก่ผู้เรียน. *วารสารราชพฤกษ์*, 18(1), 9-19.
- พเยาว์ ดีใจ, นันทิพย์ ไชยสวัสดิ์, ชญาภัทร ก่ออารีย, จอมขวัญ สุวรรณรักษ์, และพจนีย์ บุญนา. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการออกกลางคันตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

- ภุมริน บุญทวี. (2548). ปัจจัยทางครอบครัวและพฤติกรรมทางสังคมที่มีผลต่อการออกกลางคันของนักศึกษาโรงเรียนอาชีวะเอกชน ในจังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรมณ ช่อไม้ทอง. (2566). ผลการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนด้วยวิธีการสร้างเรื่องเล่าแบบดิจิทัลตามแนวคิด คอนสตรัคชันนิซึม. *วารสารพัฒนาการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยรังสิต*, 17(2), 206-221.
- สิทธิโชค เสนาะน้อย. (2565). ทุนการศึกษา; โอกาส ความเหลื่อมล้ำ ความซ้ำซ้อน: บริหารทุนการศึกษาอย่างไรให้เกิดความเสมอภาค. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 4(2), 47-54.
- อดิศักดิ์ มิดดี, ณัฐพล ผู้เทียมใจ และดร.ไสว ศิริทองถาวร. (1 พฤษภาคม 2563). สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม. *การประชุมวิชาการสำหรับนักศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 3. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*.
- Arishaba, E. (2024). Teaching and learning in secondary schools using social learning theory. *Journal of Research Innovation and Implications in Education*. 8(1), 242-247.
- Awang Long, Z., & Mohd Noor, M. F. (2023). Factors influencing dropout students in higher education. *Education Research International*, Article 7704142.
- Danielle, E. (2020). Educational management theories: Application and implications. *American Journal of Educational Research*, 8(6), 356-362.
- Dewey, J. (2015). Applicability of constructivist theory in qualitative educational research. *International Journal of Educational Research*, 67, 1-9.
- Doe, J. (2020, January 15). *What are the most common educational management theories*. LinkedIn. <https://www.linkedin.com/advice/1/what-most-common-educational-management-theories-management-advice>.
- Kaya Yilmaz. (2011). The Cognitive Perspective on Learning: Its Theoretical Underpinnings and Implications for Classroom Practices. *The Clearing House*, 84, 204-212.
- Singh, R., & Krishnan, R. (2021). Educational management theories and practices: A systematic review. *Frontiers in Education*, 6, Article 646298.